

Kraków dla Mieszkańców

TEMAT NUMERU

04 **Tylko w Krakowie:
park ze stali**

02 Preja ma sens

03 Kraków dla Mieszkańców w akcji

06 Ukradzione wybory?
Książka o Krakowie

08 „Nie będę udawał, że wszystko
jest świetnie” – rozmowa
z Lukaszem Głoga

10 Obróbcy tajemniczego ogrodu

12 „Nowa jakość” konsultacji

14 Migawki z Rady Miasta Krakowa

15 Nasz cykl: o krakowskim
rzemiośle. Konserwator
zabytkowych wind

16 Krzyżówka

Obrońcy tajemniczego ogrodu

Prawie pół wieku temu nowi lokatorzy wprowadzili się do Domu Zasłużonego Kombatanta przy ul. Seniowca Lotniczego. Wyjątkowo niemieckich obywateli koncentracyjnych, sowieckich lagowców i Słynny wóz z rodzinami zamieszkał w sąsiedztwie budynku pałacu imienia. To głąb zmian rok po roku, z różnymi, często skromnymi środkami zaczęli przekształcać w słońcu już w naszym mieście Ogród im. Zasłużonego Kombatanta. Niki przez stulecia jest w stanie zrozumieć, że to miejsce i jego pielęgnowanie znaczący dla nich po wojennych stratach. Uważają to przepięknie i wyjątkowo zadaniem człowieka, odtworzenia przez szkoły i studentów, dla których ogrodnictwo się tym zajęcia z dekadencji. Ogród jest białym sercem lokalnej społeczności, miejscem spotkań i międzypokoleniowej integracji.

Niewątpliwie zdarzało się, że przyszłość Ogródka była niepewna. Już kilkanaście lat temu zarządzające terenem spółdzielni stała się nieaktywna, chciała działać spójnie – miała ona zostać zabudowana. Kombatanci i ich rodziny zbierali się i posiedli własne stowarzyszenie. Byli skromni – wywlekli zniszczony wózek spłodził, a także zabezpieczyli teren przed zabudową w głąb zagospodarowania przetrwałego. Wymyśliło się, że to koniec przedsiwzięcia – że niepokój wśród rodziców, kiedy nowe władze spółdzielni postanowiły sprzedać działkę miastu. Pojawiła się obawa, że wraz ze zmianą właściciela teren „zostanie przekazany” Związkowi Zielonej Mięsiki. Ze Ogródka zostanie urządzone od zera przez architektów krajowców – i nie będzie miał już nic wspólnego z miejscem, które kombatanci i ich rodziny tworzyli i pielęgnowali przez lata. „Nie zastanawiaj tego w takiej formie, jak jest, (...) zniszczą

czy przydepodobnie wyciążność miejsce, o które my tutaj dbamy jako w codzielnym poranku po naszych bliskich” – można było usłyszeć od opiekunów Ogródka. Strach ten łatwo zrozumieć zwłaszcza w kontekście czasu budowlanych kontrowersji działki ZSM. To niejedyna jednostka czasu jest z umiarkowaniem i powściągliwością „stowarzyszą” model, na ogólnie przynajmniej zamierzając: całkowicie wygładzić i charakterystycznych terenów zielonych. Zaskakującym przykładem może być park przy ul. Kobieli, w którym ZSM stworzył alejki ze słabością krasocin.

Interpelację w sprawie przyszłości Ogródka doczekał redaktor Łukasz Gibala – dostarczył się od Aleksandra Miszalskiego (jako deklaracji, że w przypadku wykupu terenu przez Miasto charakter tego miejsca się nie zmieni, a wszelkie zmiany będą z nim rozstrzygnięte konsultowane. „Stowarzyszenie” będą z nim rozstrzygnięte konsultowane. „Stowarzyszenie” dla kilkudziesięcioletniej pracy nad Ogródkiem, dla pomocy dla ludzi, którzy przeszli koszmarną wojnę i obszar koncentracyjnych pensjonatów był wyjątkowym argumentem, by mogli być spokojni o miejsce, które stworzyli i o które od niemal półwiecza się woszczą” – napisał Gibala w interpelacji. Thaknie jednak okazało się, że w czwartym głosowaniu zarząd komisaryczny spółdzielni sprzeciwił się sprzedaż działki. Temu temu jednak jeszcze powrócić, dlatego należy już w stałym kontakcie ze Stowarzyszeniem „Obrońcy Ogródka im. Polkich Kombatantów”.

Główny zadaniem do wizyty w Ogródzie, który jest ogólnodostępny. Zdecydowanie warto, bo to jedno z najpiękniejszych miejsc w naszym mieście.

Adrianna Budy

Ogród im. Polkich Kombatantów i jedni z jego najbardziej oddanych opiekunów: Maria Szachowska (na lewo z Łukaszem Gibalą), prof. Elżbieta Korta, uznana biolog i botanik, Człowiek nał ogrodnictwa Maria Rostał, a także Andrzej Koronowski, obywateli przedstawiciel Stowarzyszenia „Obrońcy Ogródka im. Polkich Kombatantów” koordynujący działania w obronie Ogródka.

